

Economisch Ontwikkelingspakket Noordelijk Flevoland 2007 - 2010

Provincie Flevoland
Eindversie Werkdocument,
nav GS besluit op 9 juni 2008

**Economisch Ontwikkelingspakket
Noordelijk Flevoland
2007 - 2010**

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Doelstelling en beoogd resultaat	6
3. Inzet compensatiegelden Zuiderzeelijn	8
4. Vervolg Adviescommissie	10
5. Verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken 2007 en 2008	11
5.1 Versterking van het visserijcomplex	11
5.2 Versterking glastuinbouw	14
5.3 Uitbouw van het NLR/GBP complex	15
5.4 Ruimtelijk economische transitie gemeente Urk	16
5.5 Ruimtelijk economische transitie gemeente Noordoostpolder	17
5.6 VillaVie	18
6. Overige activiteiten gericht op de economische versterking van Noordelijk Flevoland	19
6.1 Maakindustrie	19
6.2 Internationalisering van het MKB	21
6.3 Upgrading van de Duits Nederlandse windtunnel	22
6.4 Koepel windenergie Noordoostpolder	23
6.5 Uitbreiding medische faciliteiten	23
7. Financiering 2007 en 2008	25
8. Programmering en begroting 2009 en 2010	27
8.1 Toekomstverkenning glastuinbouw middellange termijn	27
8.2 Verkenning knelpunten infrastructuur	27
8.3 Gebiedspromotie	28
8.4 Kleinschalige economische versterking	28
9. Ontwikkeling van het aantal arbeidsplaatsen	29
10. Organisatie	30

1. Inleiding

De economie van Noordelijk Flevoland vertoont op het eerste gezicht een stabiel beeld. De visserij en de visverwerkende industrie zijn de belangrijkste pijlers onder de Urker economie. In de gemeente Noordoostpolder zijn de landbouw en de hieraan verbonden economische activiteiten van groot belang. De winstgevendheid in de visserij staat echter al jaren onder druk. Stijgende brandstofprijzen en vlootsanering zullen een groot effect hebben op de economie van de Urker gemeenschap. In de gemeente Noordoostpolder zullen de komende jaren naar verwachting veel agrarisch ondernemers hun activiteiten beëindigen. Dat maakt de economie van Noordelijk Flevoland kwetsbaar.

Gelukkig zijn er ook kansen. Andere sectoren, waaronder scheepsbouw, (zakelijke) dienstverlening, industrie en recreatie/toerisme zijn in opkomst. Ook zijn er, met steun van overheden, diverse projecten in voorbereiding en gerealiseerd, die zijn gericht op verbreding van de economie van Noordelijk Flevoland. Overheden en bedrijfsleven zijn daarmee op de goede weg.

Toch moet worden geconstateerd dat de huidige inspanningen nog niet voldoende zijn om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. Er zijn aanvullende impulsen nodig om de economie van Noordelijk Flevoland op een duurzame manier verder te ontwikkelen.

In het Hoofdlijnenakkoord (5 april 2007) heeft het college van Gedeputeerde Staten de economische versterking van Noordelijk Flevoland daarom als een bijzondere opgave gedefinieerd en gekozen voor een gecoördineerde provinciale inzet. In het Hoofdlijnenakkoord geven Gedeputeerde Staten tevens aan dat voor Noordelijk Flevoland een economische transitie noodzakelijk is en dat er een integraal ontwikkelingspakket zal worden opgesteld, met inbegrip van wat er voor de kleine kernen nodig is.

Dat ontwikkelingspakket is in deze notitie uitgewerkt. In deze notitie is ondermeer aangegeven welke verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken de provincie zal uitvoeren in samenwerking met de gemeenten Noordoostpolder en Urk en het bedrijfsleven in de periode 2007 – 2010. Op basis van deze verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken zullen in de betreffende gevallen nadere besluiten worden genomen over de beoogde economische transitie.

Uitgangspunt voor dit Ontwikkelingspakket is de opgave zoals verwoord in het eerdergenoemde Hoofdlijnenakkoord en de visie op de ontwikkeling van Noordelijk Flevoland, zoals verwoord in het provinciaal Omgevingsplan (2006). De voorbereiding van dit Ontwikkelingspakket is tevens gebaseerd op de Nota Economisch Beleid van de gemeente Noordoostpolder en de Beleidsnota Economische Zaken 2005 – 2008 van de gemeente Urk. De uitwerking van een eigenstandige provinciale visie op de economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland wordt, gelet op genoemde beleidsdocumenten niet zinvol geacht en vormt derhalve geen onderdeel van dit Ontwikkelingspakket. Dit document, cq dit Ontwikkelingspakket is uitvoeringsgericht. Voor de verdere visie ontwikkeling zal de provincie aansluiten bij de Structuurvisie van de gemeente Noordoostpolder die thans in voorbereiding is.

2. Doelstelling en beoogd resultaat

Doel

Doel van dit Ontwikkelingspakket is om de economie van Noordelijk Flevoland te versterken en te verbreden en de daarmee samenhangende werkgelegenheid te vergroten. Daarbij dient feitelijk sprake te zijn van een economische transitie, gericht op:

- Ontwikkeling van nieuwe sectoraal- economische activiteiten, gericht op versterking en verbreding van de reeds gevestigde economie.
- Ontwikkeling van nieuwe ruimtelijk economische activiteiten, gericht op een veranderend ruimte gebruik en zodanig dat er een significante economische impuls van uitgaat.

Nadruk dient te liggen op het creëren van duurzame werkgelegenheid en innovatief ondernemerschap en op het benutten van toeristisch-recreatieve potenties. Daarnaast moet aandacht geschonken blijven worden aan de versterking van bestaande economische activiteiten.

Doel van dit ontwikkelingspakket is om kansrijke ideeën en initiatieven nader op haalbaarheid en effectiviteit te onderzoeken. Het ontwikkelingspakket vervult in die zin een ‘trechterfunctie’ en is er primair op gericht om ideeën en initiatieven te ontwikkelen tot concrete, uitvoerbare en goed onderbouwde projecten die er op gericht zijn de economie van Noordelijk Flevoland verder te versterken.

Beoogd resultaat

Het in gang zetten van meerdere robuuste, sectoraal economische en ruimtelijk economische projecten in de periode 2007 - 2010 op basis van verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken.

Bij bedoelde projecten gaat het deels om ruimtelijk-economische projecten (met een fysieke dimensie en veelal met lange termijn karakter) en deels om niet ruimtelijk-economische projecten (zonder ruimtelijke dimensie en veelal met een kortere doorlooptijd).

Tot het resultaat behoren niet:

- Projecten die niet of beperkt bijdragen aan de versterking of verbreding van de regionale economie.
- Projecten die tot het reguliere activiteitenpakket van provincie en/of gemeenten worden gerekend.

Voor projecten die in een uitvoeringsfase komen zal, indien nodig, een beroep worden gedaan op bestaande subsidiekaders. Daarbij wordt primair gedacht aan het PMJP (bijlage 1), het Europees Programma OP-West (Operationeel programma landsdeel West) en aan de inzet van de compensatiegelden Zuiderzeelijn (ZZL). Vanzelfsprekend zullen ook andere subsidiemogelijkheden worden onderzocht.

3. Inzet compensatiegelden Zuiderzeelijn

Eind 2007 heeft het Rijk besloten de Zuiderzeelijn (ZZL) niet aan te leggen. Over de inzet van de door het Rijk voor de ZZL gereserveerde gelden zijn tussen Rijk en regio nadere afspraken gemaakt. Samengevat komen deze afspraken er op neer dat het Rijk 50 miljoen beschikbaar stelt voor de structuurversterking van Noordelijk Flevoland. Dit bedrag zal als volgt worden ingezet:

- 26 miljoen euro is bestemd voor de verbreding van de N50 en voor de verhoging van de Ramspolbrug.
- 24 miljoen wordt besteed aan het Ruimtelijk Economisch Programma. Met het Rijk is afgesproken dat hiervan ook 10 miljoen euro zal worden ingezet voor verbreding van de N50.

Genoemde bedragen zullen worden aangevuld met publieke en private middelen volgens onderstaande verdeelsleutel (tabel 3.1).

Tabel 3.1 Inzet van de beschikbare ZZL gelden voor Noordelijk Flevoland, inclusief de beoogde bijdrage vanuit het bedrijfsleven.

Doel	Bijdrage Rijk	Bijdrage Provincie	Bijdrage gemeente NOP	Bijdrage gemeente Urk	Bijdrage Privaat	TOTAAL
N50 + Ramspolbrug	36	4	2	0,5	-	42,5
Versterken regionale economie	14	4	2	1,5	8	29,5
TOTAAL	50	8	4	2	8	72

In het zogenaamde Afsprakenkader zijn nadere voorwaarden opgenomen die zijn verbonden aan de inzet van deze gelden. Het Afsprakenkader is medio april door Provinciale Staten goedgekeurd. Het Rijk is voornemens om in het najaar van 2008 nadere afspraken te maken over de wijze waarop de rijksgelden zullen worden ingezet. Dan zal ondermeer duidelijk worden aan welk type projecten het Rijk wil bijdragen, welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden de provincies hierin krijgen en op welke termijn de middelen beschikbaar komen. Verwacht mag worden dat het Rijk met name zal willen inzetten op enkele robuuste projecten, gericht op economische transitie.

Het is denkbaar dat genoemde ZZL gelden worden ingezet voor projecten die in dit Ontwikkelingspakket worden genoemd. Daarin zal een nadere afweging moeten worden gemaakt, waarbij in elk geval zal moeten worden gezien of kansrijke projecten voldoen aan de voorwaarden zoals genoemd in het eerdergenoemde Afsprakenkader.

4. Vervolg Adviescommissie

In de eindrapportage van de Adviescommissie Economische Versterking Noordelijk Flevoland (oktober 2006) zijn zeven thema's geformuleerd ter versterking van de economie van Noordelijk Flevoland. Deze zeven thema's zijn:

1. Transitie van het visserijcomplex.
2. Versterking van de glastuinbouw.
3. Verdere ontwikkeling van de infrastructuur.
4. Uitbouw van het NLR/GBP complex.
5. Onderzoek perspectief tweede haven Urk.
6. Verdere ontwikkeling van de recreatieve sector, met specifieke aandacht voor:
 - a. Aantrekken en ontwikkelen van een grote attractie.
 - b. Haalbaarheidsonderzoek watersportcentrum tussen Urk en Lemmer.
 - c. Versterking verblijfsrecreatie Urk.
7. Onderzoek perspectieven ontwikkeling Randmeer Noordelijk Flevoland.

Deze zeven thema's zijn prioritair voor deze Activiteitenkalender 2007 – 2010, met uitzondering van het watersportcentrum tussen Urk en Lemmer. Aan beoogd watersportcentrum zal in het kader van dit Ontwikkelingspakket geen aandacht meer worden geschonken.

5. Verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken 2007 en 2008

In dit hoofdstuk wordt vermeld welke verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken in 2007 en 2008 zijn en worden uitgevoerd. Over deze verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken is overeenstemming tussen provincie, gemeenten en bedrijfsleven. Vanzelfsprekend kunnen in goed overleg tussen provincie, gemeenten en bedrijfsleven, andere verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken worden toegevoegd, op basis van nieuwe kansen die zich voordoen. De in dit hoofdstuk weergegeven activiteiten hebben dan ook geenszins een limitatief karakter.

Overeenkomstig het Hoofdlijnenakkoord wordt eerst ingegaan op de sectoraal economische activiteiten en daarna de ruimtelijk economische activiteiten.

5.1 Versterking van het visserijcomplex

Op 21 februari 2007 heeft onder leiding van prof. Van Eenennaam van de 'Decision Group' een workshop plaatsgevonden onder vertegenwoordigers van de verwerking en afzet van vis en visproducten. In die workshop is gesproken over de toekomst van de visverwerkende industrie en de vishandel op Urk. Tijdens die bijeenkomst is afgesproken dat de volgende drie kansrijke ideeën nader zullen worden uitgewerkt:

- a. Marketing van platvis en het imago van Urk.
- b. Urk – centrum voor vis- een breed assortiment
- c. Gezamenlijke inkooporganisatie.

De provincie heeft financieel bijgedragen (totaal ruim 5500 euro) aan genoemde bijeenkomst van 21 februari 2007 vanuit de procesgelden die voor Noordelijk Flevoland zijn gereserveerd.

De uitwerking van deze ideeën is belegd bij de visverwerkende industrie. Onder leiding van de Decisiongroup is een businessplan voor een Viscentrum opgesteld (bijlage A). De Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL), als dochter van de provincie, en de BKU waren hierbij betrokken. De provincie heeft hier financieel aan bijgedragen.

Uitgangspunt van het Viscentrum is om te komen tot ketenverbetering vanuit collectief belang in plaats van ketenoptimalisatie vanuit individueel belang. Dit betekent dat het Viscentrum een gezamenlijk initiatief is van de keten en gericht is op samenwerking binnen de keten.

Om succesvol te komen tot ketenverbetering vanuit een collectief belang moeten vier aandachtsgebieden aangepakt worden:

1. Dalende marge
2. Internationale concurrentie neemt toe
3. Duurzaamheid steeds belangrijker
4. Investerings/kapitaal intensiteit hebben afhankelijkheid gecreëerd.

Het Viscentrum is een nieuw op te richten coöperatie op Urk waar de leden zowel lid als eigenaar zijn. De leden bestaan uit individuele ondernemers uit de vissector (zowel van Urk als daarbuiten) die de gelegenheid krijgen zich aan te sluiten bij het Viscentrum. Het Viscentrum fungeert niet als extra schakel in de keten maar als een

coördinerende organisatie die de leden beter kan laten samenwerken en de keten als geheel versterkt. Om dit te realiseren zijn de twee doelstellingen van het Viscentrum:

- Noordzeevis (te beginnen met schol) in een hoger segment brengen.
- Het optimaal benutten van de verwerkingscapaciteit door assortimentsverbreding, waarmee Urk gepositioneerd kan worden als hét vishandelscentrum van Europa.

Om de doelstellingen te bereiken, voert het Viscentrum zes activiteiten uit:

1. Premium label Noordzeevis; betreft in het begin alleen schol (vers en diepvries) en wordt op korte termijn uitgebreid naar andere soorten.
2. Verbreding assortiment; zelfs door middel van collectieve inkoop is dit op korte termijn niet direct haalbaar, maar dit zal op langere termijn opgestart worden.
3. Controle; strenge controle op naleving van de gemaakte afspraken is de kern van het Viscentrum. Hiertoe zal een tweetal innovatieprojecten gestart worden. Het eerste betreft een zgn. visualiseringproject waarbij op visfilet een herkenbaar label aangebracht moet worden. Het tweede betreft het implementeren van een tracking en tracing model binnen de keten.
4. Sector afstemming; de afstemming tussen verwerkingscapaciteit, gevraagde hoeveelheid van de markt en de vangst
5. Onderzoek sector verbetering; opzetten van onderzoek naar manieren voor gezamenlijke sector verbetering onder andere in samenwerking met onderzoek en kennisinstellingen.
6. Externe communicatie/pr; het behartigen van de belangen van het viscentrum en haar leden, aansluitend op de huidige vertegenwoordiging.

De focus van het Viscentrum zal in het begin liggen op het opbouwen van het premium label, de strikte controle op het naleven van de gemaakte afspraken en het afstemmen van de capaciteit in de sector door middel van onder andere de visplannen. Gekeken zal worden in hoeverre verbreding van het assortiment gerealiseerd kan worden om voor de Urker vissector als geheel een stevige internationale positie te creëren en de aanwezige verwerkingscapaciteit op Urk optimaal te benutten.

Het Viscentrum zal gefaseerd opgebouwd worden. Begonnen zal worden met 1 FTE in 2008. Dit zal worden uitgebreid naar 3,5 FTE in 2013.

Verwacht wordt dat het Viscentrum zichzelf kan financieren op basis van een heffing op premium label vis vanaf 2011. De leden van het Viscentrum bepalen gezamenlijk een vaste premietoeslag voor het Viscentrum (evt. voor een periode van 3 maanden).

Het Viscentrum wil nadrukkelijk inspelen op de toenemende behoefte aan een duurzamere vangst, handel en verwerking van - in eerste instantie - schol. Door de eisen die worden gesteld aan de deelnemers van het Viscentrum om de schol onder premium label op de markt te mogen brengen, is de premium label schol van gegarandeerde kwaliteit en herkomst. De kuitzieke vis zal door het premium label meer ontzien worden. Dit omdat naarmate de beloning vanuit de markt voor het premium label stijgt, het aantrekkelijker wordt voor de leden om een steeds groter gedeelte van de vangst als premium label aan te bieden aan het Viscentrum.

Ten einde hier in 2008 nadere invulling aan te geven is voor de start van het Viscentrum een begroting opgesteld van in totaal **€ 72.700,=**.

Dekking

Financiering UFC i.o.	€ 15.200,= (toegezegd)	
Financiering VVU/BKU	€ 7.500,= (toegezegd)	
Financiering OMFL	€ 5.000,= (toegezegd)	
Financiering KVK	€ 2.500,= (toegezegd)	
Financiering Provincie Flevoland	€ 22.500,= (gevraagd)	
Financiering Gemeente Urk	<u>€ 20.000,=</u> (gevraagd)	
TOTAAL		€ 72.700,= =====

Voor 2009 en 2010 is de begroting vergelijkbaar.

5.2 Versterking glastuinbouw

Vanuit het Provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk Gebied heeft de provincie voor de periode 2007 – 2011 een bedrag van ruim 137.000 euro toegezegd voor de promotie en acquisitie van het glastuinbouwgebied tussen Luttelgeest en Marknesse. De gemeente Noordoostpolder heeft voor dezelfde periode ook een bedrag van 137.000 euro toegezegd voor de periode 2007 – 2011 (waarvan 100.000 euro als achtergestelde lening). De eerste resultaten zijn inmiddels zichtbaar (Bijlage B).

Een verdere ontwikkeling van de glastuinbouwgebieden in Noordelijk Flevoland heeft een positief effect op de economische ontwikkeling, in het bijzonder op de werkgelegenheid. Dat geldt niet alleen voor de directe werkgelegenheid maar ook voor aan glastuinbouw gelieerde werkgelegenheid. De belangstelling vanuit de glastuinbouw voor vestiging in het glastuinbouwgebied tussen Luttelgeest en Marknesse is het laatste jaar sterk toegenomen. Een 5-tal bedrijven heeft inmiddels vergunning gekregen voor de bouw van meer dan 100 hectare netto glas. Daarnaast wijst een rapport van de provincie Overijssel genoemd gebied aan als meest wenselijk overloopgebied voor het vol rakende glastuinbouwgebied 'de Koekoekspolder' bij Kampen. Dit bij elkaar plaatst de gemeente voor een enorme uitdaging. Er moeten op kort termijn antwoorden gevonden worden op vragen met betrekking tot infrastructuur, lichthinder, huisvesting van medewerkers, energietransport, verwachte ontwikkeling op lange termijn, ruimtelijke en landschappelijke inpassing en duurzaamheid.

Vanwege de hoge urgentie heeft de gemeente Noordoostpolder inmiddels APPM Management Consultants uit Hoofddorp gevraagd de problematiek in kaart te brengen en oplossingsrichtingen aan te geven. Tegelijk heeft de raad van gemeente Noordoostpolder een voorbereidingsbesluit genomen. Dit besluit houdt in dat er voor een deel van het gebied een Bestemmingsplanwijziging wordt voorbereid.

De geschatte kosten voor het in kaart brengen van de problematiek en de begeleiding naar oplossingen worden tot eind 2009 geschat op 130.000 euro. Hiervan is in het voorjaar van 2008 reeds 30.000 euro besteed. De provincie heeft hiervoor 15.000 euro gereserveerd (2008).

Voor 2009 vraagt de gemeente een zelfde bijdrage van de provincie.

5.3 Uitbouw van het NLR/GBP complex

Voorjaar 2007 heeft de projectmanager van het GBP het voortouw genomen bij het opstellen van een businessplan ter versterking het GBP complex. Dit heeft inmiddels geresulteerd in het programma 'Geovalley'. De looptijd van dit programma is 7 jaar (2007 – 2013). De provincie is bij de voorbereiding van dit programma nauw betrokken geweest. Voor de realisatie van dit programma is een aanvraag ingediend in het kader van het Operationeel Programma West (het nieuwe Europees Programma). Bij het NLR lijken er kansen voor verdere ontwikkeling, gericht op onderzoek, ontwikkeling en productie op het gebied van hoogwaardige composieten voor defensie en civiel.

Internationale samenwerking en acquisitie Geodiensten

In het GBP zijn bedrijven en instituten gevestigd die gespecialiseerd zijn in het inwinnen uit de ruimte van gegevens van de aarde en het geschikt maken daarvan voor (commercieel) gebruik. Lofar zet in Assen (www.lofar.org) een ground bases sensor netwerk op voor de verwerking van bodemgegevens en astronomische gegevens.

Het GBP en Lofar hebben de handen ineen geslagen op het gebied van internationale samenwerking en acquisitie. De diensten die geleverd worden vullen elkaar grotendeels aan: het GBP betreft haar data van satellieten, Lofar heeft een netwerk van sensoren op aarde staan.

Gezamenlijk kunnen complete informatiediensten geleverd worden over de leefomgeving. Gedacht moet worden aan kennis van water, aarde, lucht en ruimte. Met hulp van de ontwikkelingsmaatschappijen OMFL en Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM) is een begin gemaakt met het informeren van de NFIA- kantoren en TWA's in de VS en Canada over de diensten die aan klanten geboden kunnen worden. De eerste positieve reacties zijn inmiddels ontvangen. Het uiteindelijke doel is om zowel de bestaande bedrijven en instellingen te voorzien van nieuwe kansrijke internationale contacten (technologische matchmaking) als het acquireren van buitenlandse bedrijven en instellingen, die het GBP en Lofar kunnen versterken en internationaal op de kaart zetten.

De inzet voor dit gezamenlijke project bestaat voor wat betreft de NOM uit het organiseren van een of enkele bijeenkomsten en uren ter voorbereiding van diverse notities en voorstellen. De OMFL heeft in 2007 voor 12.500 euro extra capaciteit ingehuurd en zal daaraan in 2008 naar verwachting eenzelfde bedrag besteden. Dat is voor beide partijen exclusief eventuele reiskosten naar Noord Amerika.

5.4 Ruimtelijk economische transitie gemeente Urk

Bij de gemeente Urk leeft het volgende idee over de in het Hoofdlijnenakkoord beoogde ruimtelijk economische transitie:

Onderzoek perspectief tweede haven Urk

Vanuit de gemeente Urk is voorgesteld een marktonderzoek te laten uitvoeren naar de perspectieven voor de aanleg van een binnendijkse haven Urk. Op woensdag 12 maart 2008 is het marktonderzoek naar een 2^e beroepsmatige haven bij Urk concreet gestart. Middels een startbijeenkomst waarbij alle betrokken partijen waren uitgenodigd, is de aftrap gegeven voor een marktverkenning door het Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke Sector BV (OPP BV, een dochter van de Bank

Nederlandse Gemeenten) en bureau Stec. Het onderzoek zal ongeveer 10 weken in beslag nemen. Medio mei 2008 wordt de rapportage verwacht.

Het marktonderzoek moet antwoord geven op de volgende onderzoeksvragen:

1. Is er markt / voldoende marktpotentie voor de ontwikkeling van een nieuwe haven bij Urk?
2. Zo ja, hoe ziet die markt er dan uit en hoe concreet is die markt?
3. Is er behoefte aan een specifiek buitendijks gelegen havenfaciliteit of richt de behoefte zich op een buitendijkse kadefaciliteit met een binnendijks gelegen "nat" bedrijventerrein.
4. Welke branche- en marktsegmenten hebben concrete interesse in vestiging in of nabij de te ontwikkelen haven.

Het marktonderzoek dient te resulteren in een heldere rapportage op basis waarvan de gemeenteraad van Urk, na overleg met de overige gebiedspartners, kan besluiten over eventuele vervolgstappen. Daarbij dient nadrukkelijk rekening te worden gehouden met de ligging van de haven in of nabij het Natura 2000 gebied, de speciale beschermingszones onder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn IJsselmeer. Daar wordt de haalbaarheid sterk bepaald door het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet (art. 19). Als in een passende beoordeling niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat significante schade aan de natuur is uit te sluiten, mag de ontwikkeling niet worden toegestaan. Het verdient dus aanbeveling dit in vroegtijdig stadium in de onderzoeken mee te nemen.

De opdracht is verstrekt onder de volgende voorwaarden en uitgangspunten:

1. Bij de uitvoering van het marktonderzoek wordt gebruik gemaakt en uitgegaan van de reeds aanwezige documenten en rapportages m.b.t. een nieuwe haven bij Urk;
2. Als mogelijke vestigingslocatie voor een nieuwe haven geldt de zone langs de Kamperdijk tussen de Ketelbrug en de bestaande haven van Urk;
3. Het marktonderzoek start met een werkconferentie waarvoor diverse partijen worden uitgenodigd. Doel van deze werkconferentie is te inventariseren welke informatie, stukken, visies en meningen er zijn m.b.t. de ontwikkeling van een nieuwe haven bij Urk;
4. Halverwege het onderzoek vindt een voortgangsoverleg plaats met de opdrachtgever (gemeente Urk) en vertegenwoordigers van de betrokken partners (Provincie Flevoland, Bedrijven Kring Urk en Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland);
5. Het marktonderzoek heeft een doorlooptijd van maximaal 8 weken. De eindrapportage wordt uiterlijk binnen 10 weken na de werkconferentie ontvangen;
6. Het uitvoeren van een marktonderzoek schept geen enkele verplichting van de gemeente Urk jegens O.P.P. b.v.

Het streven is de rapportage in de 1^e week van juni 2008 te presenteren aan het lokale bedrijfsleven en de politiek. In de maand juni 2008 kan het lokale bestuur dan wellicht conclusies trekken over te nemen vervolgstappen.

De kosten voor genoemd onderzoek bedragen in totaal 30.000 euro (excl. BTW). Dit bedrag wordt gefinancierd door bijdragen van de gemeente Urk, de provincie, de OMFL en de BKU (zie tabel 6.3).

5.5 Ruimtelijk economische transitie gemeente Noordoostpolder

Bij de gemeente Noordoostpolder leven de volgende ideeën over de in het Hoofdlijnenakkoord beoogde ruimtelijk economische transitie:

Aantrekken en ontwikkelen van een grote attractie

De gemeente Noordoostpolder overweegt in 2008 een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden voor de ontwikkeling van een themapark. Hierover zijn inmiddels verkennende gesprekken gevoerd.

Met de gemeente Noordoostpolder zullen in 2008 nadere afspraken worden gemaakt over de rol die de provincie kan vervullen in genoemde verkenning. Ook de Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) kan hierbij een rol spelen. Uiteraard dienen ook de ruimtelijke mogelijkheden te worden verkend. De gemeente Noordoostpolder heeft hierin het voortouw en doet dit in samenhang met overige toekomstige ontwikkelingen, zo mogelijk in de gemeentelijke structuurvisie(s).

Onderzoek perspectieven aanleg Randmeer Noordelijk Flevoland

Om uitvoering te geven aan een statenbreed aanvaarde motie van 6 oktober 2005 inzake de ontwikkelingsopgave Noord Flevoland, zijn de gemeente Noordoostpolder en de provincie in 2007 gestart met de eerste verkennende gesprekken naar de perspectieven en het draagvlak voor een nadere verkenning naar de mogelijkheden voor de aanleg van een Randmeer. Begin 2008 hebben de provincie en de gemeente Noordoostpolder een symposium georganiseerd, waar samen met de gebiedspartners is gesproken over de kansen voor de eventuele aanleg van een Randmeer en het draagvlak om de discussie hierover te heropenen. Op basis van dit symposium is een adviesnotitie opgesteld. De provincie en de gemeente Noordoostpolder zullen gezamenlijk een nadere preverkenning uitvoeren.

5.6 VillaVie

Eind 2006 heeft een aantal projectontwikkelaars een idee gelanceerd voor de ontwikkeling van een zogenaamde 'Seniorenstad' in de gemeente Noordoostpolder. Deze seniorenstad bestaat uit een wijk waarbij 55plussers met elkaar wonen en voor elkaar zorgen. Het initiatief heeft inmiddels een naamswijziging ondergaan en heet nu "VillaVie". De ontwikkelaars zijn begin 2007 gestart met de branding en marketing van VillaVie in de Noordoostpolder. Onduidelijk is echter hoe groot de vraag onder 55plussers is naar gemeenschappelijk wonen, zorgen en recreëren in de NOP. Daarom heeft de provincie het initiatief genomen te onderzoeken hoeveel 55plussers willen verhuizen naar een wijk waar ouderen gezamenlijk wonen en onder welke voorwaarden zij dit al dan niet willen doen. Welke wensen hebben zij ten aanzien van de woning, de woonomgeving en de voorzieningen? Willen ouderen deze voorzieningen zelf betalen en beheren? Aan welke voorwaarden moeten de woningen, de buurt en de locatie voldoen opdat zij niet alleen aangeven te willen verhuizen, maar dat ook werkelijk doen? De provincie heeft voor dit onderzoek samenwerking gezocht met het ministerie van VROM om te kunnen beschikken over de laatste onderzoeksgegevens. Tevens is de gemeente bereid gevonden mede te investeren in dit traject om op basis van informatie beleid te kunnen maken. Vervolgens zullen provincie en gemeente in nauw onderling overleg bezien hoe met de resultaten van dit onderzoek zal moeten worden omgegaan en welke eventuele vervolgacties wenselijk worden geacht. Voor 2008 is hiervoor 20.000 euro door de provincie gereserveerd.

6. Overige activiteiten gericht op de economische versterking van Noordelijk Flevoland

In hoofdstuk 5 zijn de verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken beschreven die in 2007 en 2008 worden uitgevoerd en waarvoor een beroep wordt gedaan op de door de provincie beschikbaar gestelde procesgelden. In dit hoofdstuk worden 5 andere majeure activiteiten beschreven die een significante bijdrage kunnen leveren aan de verdere economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland.

6.1 Maakindustrie

Juist in Noordelijk Flevoland is de maakindustrie naar verhouding van groot belang voor de economische basis en werkgelegenheid. Tot de maakindustrie zijn vooral ook bedrijven in de metaalindustrie en in de kunststoffenindustrie en composietenbranche te rekenen. Noordelijk Flevoland kent tal van belangrijke, vooraanstaande en bedrijven in deze segmenten. Sprake is van een behoorlijke kritische massa op dit punt.

Versterking van de maakindustrie is dus van aanzienlijk belang voor de economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland. Daartoe heeft de provincie een verzoek gericht aan zowel de Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) als Syntens, een belangrijke uitvoeringsinstantie van het Ministerie van EZ op innovatiegebied. Kern van dit verzoek was de wens van de provincie, als “moeder” van de OMFL en als opdrachtgever en partner van Syntens, om een zogenoemd clusterproject op te zetten specifiek voor de maakindustrie in Noordelijk Flevoland.

In bedoeld langjarig clusterproject zal met de betrokken bedrijven en met tal van instanties en instellingen gewerkt worden aan relevante dimensies van concurrentiekracht. Gedacht moet worden aan scholing en werving van geschoold personeel, product- en productinnovatie, internationalisering en export, toelevering en uitbesteding, en wellicht ook kwaliteit en inkoop. Beoogde partners in het beoogde clusterproject zijn in ieder geval ROC's (met name Friesche Poort), technische universiteiten (met name Universiteit Twente), TNO, de Kamer van Koophandel en het WTC Almere/Flevoland, het Provinciaal Platform Arbeidsmarkt met de daarin participerende partners, en natuurlijk relevante brancheverenigingen als de FME en de Metaal Unie met de daaraan geaffilieerde opleidingsfondsen.

Op verzoek van de provincie is deze ambitie vervolgens verankerd in een tweetal subsidieaanvragen, van respectievelijk de OMFL en Syntens, die ingediend zijn in het kader van het O.P. West (EFRO, 2007-2013). Inmiddels heeft de Stuurgroep O.P. West een positief advies over beide subsidieaanvragen uitgebracht.

Syntens en de OMFL zijn voornemens nauw samen te werken. Momenteel worden voorbereidingen getroffen voor het clusterproject. Ook met het WTC zijn inmiddels door de provincie afspraken gemaakt dat zij gerichte en specifieke aandacht aan Noordelijk Flevoland zullen gaan besteden; die specifieke aandacht zal zeker ook binnen het beoogde clusterproject “verzilverd” worden.

6.2 Internationalisering van het MKB

Economische structuurversterking en economische groei zijn mede te realiseren door intensivering van de internationale oriëntatie van het bedrijfsleven in Noordelijk Flevoland en door versterking van de exportgerichtheid daarvan. Zeker in Noordelijk Flevoland gaat het hierbij voornamelijk om het Midden- en Kleinbedrijf (MKB). Export vertegenwoordigt een aanzienlijke en strategisch belangrijke groeipotentie voor dit MKB. Groei is vooral in het buitenland te verdienen. Banen derhalve ook.

Doelstelling moet derhalve zijn meer bedrijven in Noordelijk Flevoland tot export te stimuleren en hen daarbij te ondersteunen, en bij reeds exporterende bedrijven hun export substantieel te vergroten en in tal van gevallen ad hoc exportinspanningen in structurele exportinspanningen om te zetten. Op basis van interprovinciale vergelijking komt het beeld naar voren dat het Flevolandse bedrijfsleven het nog beter zou moeten kunnen doen. Er worden kansen nog te vaak onbenut gelaten. Ook in Noordelijk Flevoland.

Om die reden heeft de provincie aan het WTC en de Kamer van Koophandel (KvK) verzocht om extra aandacht aan Noordelijk Flevoland te schenken en daartoe ook in Noordelijk Flevoland zelf activiteiten te ontplooiën. Gevraagd is aan het WTC en de KvK om het bedrijfsleven en met name het MKB in Noordelijk Flevoland in het eigen gebied proactief op te zoeken en zoveel mogelijk de WTC en KvK dienstverlening zo dicht mogelijk naar de klant te brengen. Te denken is aan 1 op 1 bedrijfsadviesing, aan informatiebijeenkomsten over voor export relevante onderwerpen (bijv. exportkredietverzekering), aan exportmasterclasses, en aan landeninformatiesessies. Het WTC en de KvK hebben hier positief op gereageerd richting de provincie.

Momenteel wordt gezien of in het kader van de Investeringsimpuls Flevoland-Almere (IFA) een project cq. actieprogramma "internationalisering" ondersteund kan worden waarbij ook het WTC in staat wordt gesteld breder en intensiever te acteren, niet alleen ten behoeve van Almere alleen maar ook uitdrukkelijk voor het Flevolandse bedrijfsleven als geheel. Het verzoek van de provincie aan het WTC, waar het om Noordelijk Flevoland gaat, zal in een eventuele IFA subsidietoewijzing verankerd worden. In bedoeld subsidievoorstel is een en ander al benoemd.

6.3 Upgrading Duits Nederlandse Windtunnel (DNW)

In Marknesse zijn op het terrein van het Nationaal Lucht en Ruimtevaartlaboratorium (NLR) grootschalige windtunnelfaciliteiten gevestigd van DNW, de Duits Nederlandse Windtunnel waarin het NLR namens Nederland voor 50 % participeert. Een recent onderzoek van een aan de Europese Commissie gelieerde onderzoekscommissie concludeerde dat de in Marknesse gevestigde grote windtunnel één van de drie grote strategische windtunnels is binnen de EU, een zeer bijzondere positie en erkenning. Deze faciliteit is zeer hoogwaardig. Hoogwaardige werkgelegenheid wordt hier geboden. Topbedrijven vanuit de gehele wereld doen hun windtunnelproeven in Marknesse, bedrijven uit de luchtvaartindustrie en de automobiellindustrie. Gesproken kan worden van een paradepaard voor Noordelijk Flevoland, een "icoon" dat van zeer grote waarde is voor het profiel en imago van Noordelijk Flevoland.

De DNW faciliteit in Marknesse is hier al vele jaren gevestigd. Inmiddels is een zeer dringende noodzaak gegroeid om onderdelen "up te graden". Er is sprake van zorg

op dit punt. Een omvangrijk investeringsprogramma is opgesteld door DNW en de twee moederorganisaties daarachter, in de orde van Euro 25 a 30 miljoen euro. Een eerste fase is een aantal jaren geleden goedgekeurd en is inmiddels in uitvoering. Europese steun van de provincie Flevoland van 1 miljoen euro, heeft daarbij destijds een katalyserende werking gehad op de besluitvorming bij de Nederlandse en Duitse overheid. In totaal bedroeg die eerste fase 3 miljoen euro. Het overgrote deel van de dringend noodzakelijke upgradingsinvesteringen, ruim 20 miljoen euro, moet echter nog goedkeuring verwerven van de Duitse en Nederlandse overheid. Het besluitvormingsproces in met name Den Haag is moeizaam en complex. Vooralsnog is er geen uitzicht op finale beslissingen.

Om die reden lobbyt de provincie Flevoland al geruime tijd, tezamen met NLR en DNW, om de Haagse besluitvorming tot een doorbraak te krijgen. Daar zal onverminderd mee doorgegaan worden. Provincie en gemeente zijn van mening dat het Rijk daadkracht moet tonen, en partnership moet realiseren met de Duitse overheid. Verkeerde reflexen, bij bepaalde partijen, moeten voorkomen worden. Ten principale zal de financiering van bedoeld upgradingsprogramma van de twee betrokken nationale overheden dienen te komen.

6.4 Koepel windenergie Noordoostpolder

In de Noordoostpolder zal het grootste windenergiepark op land gerealiseerd worden. De provincie Flevoland, de gemeente en het Rijk zetten zich in om dit project versneld te realiseren. Doel van het project is om ten noorden van Urk aan de rand van de Noordoostpolder tachtig tot honderd windmolens te realiseren met een capaciteit van 5 megawatt per molen. De molens zijn elk meer dan 100 meter hoog. Het project kan energie leveren voor 450.000 huishoudens. Het project is vergelijkbaar met een middelgrote energiecentrale en vergt een investering van een half miljard euro.

Om het project te versnellen is een Stuurgroep Windenergie Noordoostpolder onder voorzitterschap van de provincie opgericht. De Stuurgroep bestaat uit een bestuurlijke vertegenwoordiging van de provincie, de gemeente Noordoostpolder, de Koepel windenergie Noordoostpolder, en namens de minister op directieniveau de ministeries van VROM, EZ en LNV. De Stuurgroep is op dit moment bezig om de projectstructuur te versterken, ondermeer door het aantrekken van een projectdirecteur. De nieuwe projectorganisatie heeft als taak op korte termijn te komen met een samenhangend plan, waarin een goede landschappelijke opstelling, participatie en een gebiedsgebonden bijdrage zijn verzekerd. Op basis daarvan kunnen de MER en het ontwerpbestemmingsplan afgerond worden en kan de Rijksprojectprocedure voor dit plan starten. Dat wil zeggen alle vergunningenaanvragen in één procesgang tot en met de Raad van State.

6.5 Uitbreiding medische activiteiten

Nagegaan wordt of de locatie Emmeloord van de IJsselmeerziekenhuizen beter kan worden benut. In samenspraak met de gemeente Noordoostpolder worden oriënterende gesprekken gevoerd over de ontwikkeling van medische activiteiten die aanvullend zijn op de reeds aanwezige zorg. Uitbreiding van het medische zorgaanbod kan tevens een belangrijke impuls zijn voor de werkgelegenheid in Noordelijk Flevoland.

7. Financiering 2007 en 2008

De in hoofdstuk 5 genoemde activiteiten zijn vooral verkennend en aanjagend van karakter. Voor de uitvoering van deze activiteiten is procesgeld nodig. Hiervoor zijn binnen de provinciale begroting middelen gereserveerd. Ook gemeenten en bedrijfsleven dragen hieraan bij. In onderstaand overzicht is een en ander samengevat voor de jaren 2007 en 2008.

Tabel 7.1 Begroting 2007 van het procesgeld Noordelijk Flevoland

Onderwerp	Provincie	Gemeente Noordoostpolder	Gemeente Urk	BAN	BKU	OMFL
Versterking visserijcomplex	15.000	--	--	--		10.000
Symposium Randmeer	15.000		--	--	--	
Uitwerking RSP- ZZL	20.000	--	--	--	--	--
TOTAAL	50.000					60.000

Tabel 7.2 Feitelijke uitputting 2007 van het procesgeld Noordelijk Flevoland

Onderwerp	Provincie	Gemeente Urk	KvK*	VVU*	OMFL	Totaal
Versterking visserijcomplex: Workshop en opstellen businessplan	15.570	5000	5000	8400	10.000	43.970
Symposium Randmeer	7.500	--	--	--		7.500
Uitwerking RSP-ZZL	--	--	--	--		
TOTAAL	23.070	5000	5000	8400	10.000	51.470

* Kamer van Koophandel, Vereniging Vishandelaren Urk

Tabel 7.3 Begrote bijdragen 2008 van provincie, gemeenten, bedrijvenkringen en de OMFL.

Onderwerp	Provincie	Gemeente NOP	Gemeente Urk	BAN	BKU	OMFL	Totaal
Versterking visserijcomplex: voorbereiding Viscentrum	22.500 (gevraagd)		20.000 (gevraagd)		7500	5000	55.000
Versterking glastuinbouw	15.000 (gevraagd)*	15.000					30.000
Verdere ontwikkeling GBP						12.500	12.500
Marktonderzoek tweede haven Urk	10.000 (gevraagd)		10.000		2500	7500	30.000
Vervolgonderzoek tweede haven Urk	15.000						15.000
Ruimtelijk economische transitie Noordoostpolder	67.500						67.500
Onderzoek marktperspectief VillaVie	20.000	20.000					40.000
TOTAAL	150.000	35.000	30.000		10.000	25.000	250.000

* verzoek is nog niet formeel ingediend

8. Programmering en begroting 2009 en 2010

Voor 2009 en 2010 zijn door de verschillende partijen nog geen concrete afspraken te maken over programmering en begroting. De inzet qua menskracht en financiële bijdragen zal van gemeenten, bedrijfsleven en OMFL zal naar verwachting vergelijkbaar zijn met 2008. De provincie heeft voor 2009 en 2010 een jaarbedrag van 150.000 euro beschikbaar gesteld.

De programmering in 2009 en 2010 hangt ondermeer af van de resultaten van de verkenningen en de haalbaarheidsonderzoeken die in 2008 zijn geprogrammeerd en de activiteiten die daaruit voortvloeien.

In aanvulling daarop leven voor 2009 en 2010 de volgende ideeën:

8.1 Toekomstverkenning glastuinbouw middellange termijn

Naar verwachting zal de ruimte die in het vigerend bestemmingsplan van de gemeente Noordoostpolder wordt geboden voor de ontwikkeling van de glastuinbouw binnen enkele jaren volledig zijn benut. Daarmee is de vraag aan de orde in hoeverre de gemeente Noordoostpolder de glastuinbouw ruimte wil bieden voor verdere ontwikkeling. Vraagpunten zijn ondermeer in hoeverre ruimte geboden moet worden voor verdere ontwikkeling en in welke richting, waterberging en landschappelijke inpassing, huisvesting van medewerkers en mogelijkheden voor re-integratie van uitkeringsgerechtigden. Ook is de vraag aan de orde welke mogelijkheden er zijn om de glastuinbouw te verbinden aan andere economische functies. Daarbij wordt ondermeer gedacht aan de koppeling van glastuinbouw en visteelt. Ook lijken er goede perspectieven om het energieleverend vermogen van de glastuinbouw te koppelen aan energievragende functies in de food- en nonfoodsector. Een nader onderzoek hiernaar wordt dan ook wenselijk geacht.

8.2 Verkenning knelpunten infrastructuur

Een goede ontsluiting van Noordelijk Flevoland is een belangrijke voorwaarde voor een verdere economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland. Bedrijvenactief Noordoostpolder, Bedrijvenkring Urk en gemeente Urk dringen daarom aan op een verkenning van de toekomstige verkeersstromen in Noordelijk Flevoland, zowel op de rijkswegen, de provinciale wegen en de gemeentelijke wegen in het buitengebied. In 2009 zal worden bezien in hoeverre een dergelijke verkenning wenselijk moet worden geacht en zal worden afgewogen of hiervoor procesgeld kan worden ingezet.

8.3 Gebiedspromotie

De gemeenten Noordoostpolder en Urk willen graag gezamenlijk Noordelijk Flevoland promoten als een aantrekkelijk vestigingsgebied voor ondernemingen. Een voorzichtige aanzet hiervoor was de gezamenlijke deelname aan de bedrijvencontactdagen in Leeuwarden in maart 2008. Het is de wens dit de komende jaren verder uit te bouwen en te professionaliseren. Voorgesteld wordt om voor gezamenlijke promotie in 2009 en in 2010 door de gezamenlijke overheden 60.000 euro te reserveren, onder de voorwaarde dat het bedrijfsleven eveneens bijdraagt. Beide gemeenten dragen samen 30.000 euro bij. Van de provincie wordt eenzelfde bedrag gevraagd (ofwel 15.000 per jaar). Beide gemeenten komen in de loop van 2008 met een nader voorstel.

8.4 Kleinschalige economische versterking

Op 2 november 2006 hebben Provinciale Staten een motie aanvaard, waarin ondermeer aandacht wordt gevraagd voor de economische ontwikkeling, de leefbaarheid en de vitaliteit van de dorpen in Noordelijk Flevoland. De motie heeft deels een vertaling gekregen naar het PMJP waarin de doelen en voorwaarden aangaande de “kleinschalige economische versterking” zijn verwoord. Gedeputeerde Staten zijn gevraagd om samen met de gebiedspartners een visie en een plan van aanpak te formuleren. Voor de periode 2007-2013 is voor de uitvoering 153.360 euro aan provinciale gelden geprogrammeerd. Met steun vanuit het Plattelands Ontwikkelingsprogramma is voor deze maatregel maximaal 342.930 euro beschikbaar.

Noordelijk Flevoland kent 10 kleine kernen (exclusief Emmeloord en Urk). Alle kleine kernen kennen min of meer een “centrumring” met daaraan enkele winkeltjes en bedrijfjes. Voor een groot deel bepalen deze winkels en bedrijven het beeld van de kleine kern (vitaliteit). De wijze waarop de bedrijvigheid in deze centrumring het beste kan worden gestimuleerd vraagt om nader onderzoek. In 2008 wil de gemeente Noordoostpolder voor onderzoek (opstellen visie en plan van aanpak) 20.000 euro uittrekken. Hiervan vraagt de gemeente een bijdrage van 10.000 euro aan de provincie.

9. Ontwikkeling van het aantal arbeidsplaatsen

In de voorgaande hoofdstukken en in de bijlagen zijn verschillende projecten en ideeën genoemd die (kunnen) bijdragen aan de verdere economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland. Deze projecten en ideeën kunnen daarmee ook een bijdrage leveren aan de groei van het aantal arbeidsplaatsen. In onderstaand schema is daarvan een indicatie gegeven. Nadrukkelijk wordt er op gewezen dat de in de tabel genoemde getallen slechts een eerste, voorlopige schatting zijn. Een meer betrouwbare schatting kan worden gegeven na afronding van eerste verkenningen en/of haalbaarheidsonderzoeken.

Tabel 9.1 Schatting van het aantal arbeidsplaatsen, per project

	Schatting aantal arbeidsplaatsen
Viscentrum URK	2 - 4
Ontwikkeling glastuinbouw (5 fte per ha)	1500
Verdere ontwikkeling NLR/GBP	20 - 40
Tweede haven Urk	400 - 700
Ruimtelijk economische transitie Noordoostpolder	nwb
VillaVie	20 - 50
Ontwikkeling Maakindustrie	50 - 100
Internationalisering MKB	50 - 100
Upgrading NLR	10 - 30
Koepel windenergie Noordoostpolder	50 - 100
Uitbreiding zorgactiviteiten in Emmeloord	100 - 300
Kleinschalige economische ontwikkeling	10 - 20
Ontwikkeling corridor Emmeloord - Kuinderbos	5 - 15
TOTAAL	2217 - 2964

10. Organisatie

Voor de uitwerking van genoemde activiteiten is een intensieve samenwerking met beide gemeenten en het bedrijfsleven voorwaarde. De gemeente Noordoostpolder, de gemeente Urk en het bedrijfsleven zijn feitelijk trekker; de provincie vervult een coördinerende, ondersteunende en faciliterende rol en richt zich met name op procesbegeleiding en regie, op middeleninzet en op contacten met andere provinciale overheden, Rijk en Europese Unie.

In overleg met de beide gemeenten is afgesproken om een Vast Overleg Economie Noordelijk Flevoland in te stellen. Dit overleg is verantwoordelijk voor de aansturing en coördinatie van de beoogde economische transitie. In dit Vast Overleg hebben de volgende personen zitting:

- De wethouder Economische Zaken van de gemeente Noordoostpolder.
- De wethouder Economische zaken van de gemeente Urk.
- De gedeputeerde Economische Zaken (vz).

Aan het overleg nemen ook ambtelijk vertegenwoordigers deel.

Het Vast Overleg heeft primair een verkennende en aanjagende functie. Tevens worden activiteiten onderling afgestemd. Onder verantwoordelijkheid van het Vast Overleg worden verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. Het Vast Overleg onderzoekt tevens de politiek/bestuurlijke haalbaarheid van initiatieven.

Het Vast Overleg zal worden voorbereid door een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordigers van de gemeenten Noordoostpolder en Urk en van de provincie.

Binnen de provincie is de taakverdeling als volgt:

Coördinerend gedeputeerde:	A.L. Greiner
Ambtelijk opdrachtgever:	W. Teeuwisse
Ambtelijk opdrachtnemer:	R. Schuitemaker
Projectleider:	H. Koole

Overleg met het georganiseerd bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties

Het Vast Overleg zal zich laten bijstaan door een Klankbordgroep, waarin in elk geval vertegenwoordigers van het bedrijfsleven uit Noordelijk Flevoland vertegenwoordigd zijn. De Klankbordgroep kent geen vaste samenstelling en zal afhankelijk van de gespreksonderwerpen worden samengesteld. De Klankbordgroep zal in principe 2 maal per jaar bijeen komen. De Klankbordgroep heeft vooral een adviserende functie over voorgenomen activiteiten en over de rol die verschillende overheden kunnen vervullen. Op korte termijn zal onderhavig Ontwikkelingspakket aan de Klankbordgroep worden voorgelegd met het verzoek het Vast Overleg in deze te adviseren.

Bijlage 1 Economische Versterking vanuit het PMJP

De economische versterking van Noordelijk Flevoland wordt tevens vormgegeven vanuit het Provinciaal Meerjaren Programma Landelijk Gebied (PMJP). In het PMJP is ondermeer aangegeven welke investeringen overheden en gebiedspartners hebben geprogrammeerd ter versterking van de plattelandseconomie voor de periode 2007 – 2013. Vanuit het PMJP richt de economische versterking van het platteland zich met name op:

- Versterken van de agrarische sector door:
 - Verbeteren van de ruimtelijke structuur.
 - Stimulering van de concurrentiekracht.
- Versterken van de recreatieve/toeristische sector door:
 - Aankoop en ontwikkeling recreatieve uitloopgebieden.
 - Aanleg en verbetering van routestructuren en verbindingen.
- Verbeteren van de leefbaarheid van de kleine kernen door:
 - Behoud van voorzieningen.
 - Verbreden van het economisch draagvlak door het stimuleren van kleinschalige niet-agrarische bedrijvigheid.

Voor Noordelijk Flevoland is in het PMJP in totaal voor ruim 39 miljoen euro geprogrammeerd.

In het PMJP wordt uitgebreid ingegaan op de wijze waarop aan bovenstaande opgaven zal worden gewerkt door de verschillende overheden en andere gebiedspartners. Voor een meer uitgebreide beschrijving van de provinciale inspanningen voor het landelijk gebied wordt daarom verwezen naar het PMJP (december 2006, doc.nr. 478167) en naar het Jaarprogramma 2008 (doc.nr 607663).

Belangrijke elementen uit het PMJP zijn:

Ontwikkeling corridor Emmeloord – Kuinderbos

De zone tussen Emmeloord en het Kuinderbos biedt op basis van het Omgevingsplan Flevoland ruimte aan verweving van nieuwe functies zoals intensievere vormen van recreatie en toerisme en bewoning. Hierbij wordt zoveel mogelijk gekoppeld met de natuur- en wateropgave voor de Noordoostpolder. Het gebied krijgt daarmee een recreatieve functie voor Emmeloord en een recreatief - toeristische functie voor de regio of verder. Dit moet vanuit economisch oogpunt nieuwe toeristische - recreatieve vestigingsplaatsen opleveren die extra weggelegenheid genereert. De laatste jaren is via een gebiedsgerichte aanpak waarin verschillende partners samenwerken waaronder de gemeente, het waterschap en provincie een aantal projecten voorbereid en uitgevoerd. Projecten die in de corridor zijn of worden uitgevoerd zijn de omvorming van de Vuilstortplaats de Terp tot Golfbaan, de realisatie van natuurgebied “De Burchttocht” dat ook dienst doet als waterberging met een recreatief fietspad er doorheen en de aanleg van een nieuw natuurgebied nabij het Kuinderbos. De provincie heeft direct en indirect een flink deel in de kosten van voorbereiding en uitvoering van deze projecten bijgedragen. Vanaf 2007 wordt de ontwikkeling van de corridor gecoördineerd via de Stuurgroep Noordelijk Flevoland. Er lopen voorverkenningen voor een vestiging nieuwe functies waaronder een grote attractie. De beoogde en toekomstige

ontwikkelingen moeten echter passen in de structuurvisie die door de gemeente Noordoostpolder wordt voorbereid.

Versterking glastuinbouw

Vanuit het PMJP is ondersteuning gegeven aan de verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied bij Luttelgeest/Marknesse. De verdere ontwikkeling van de glastuinbouw heeft een positief effect op de werkgelegenheid in Noordelijk Flevoland. Naar verwachting kunnen per ha glastuinbouw 4 tot 6 arbeidsplaatsen worden gecreëerd. Met steun van de provincie en de gemeente Noordoostpolder is in 2007 de Stichting Glastuinbouw Nieuw Land opgericht. Deze stichting heeft als doelstelling het beoogde glastuinbouwgebied Luttelgeest te promoten. De provincie draagt financieel bij aan de stichting en heeft via het PMJP 137.500 euro beschikbaar gesteld voor de periode 2007 – 2011 (waarvan 100.000 euro als achtergestelde lening). De gemeente heeft een bedrag beschikbaar gesteld van 57.500 euro.

Versterken verblijfsrecreatie Urk

De gemeente Urk heeft een voorstel uitgewerkt ter versterking van de toeristisch-recreatieve structuur op Urk. Hierin zijn ondermeer de volgende activiteiten opgenomen:

- a. Uitbreiden van de ligplaatscapaciteit.
- b. Realisatie strandpaviljoen en havenpaviljoen.
- c. Restauratie oude scheepswerven en palenscherm.
- d. Herinrichting dorps toegang.

In overleg met de provincie wordt bezien welke mogelijkheden er zijn om de in het voorstel genoemde onderwerpen versneld te realiseren door bijdragen vanuit het restant EPD en/of vanuit het PMJP.

Economische versterking kleine kernen

Voor de verbetering van de leefbaarheid van de kleine kernen in Noordelijk Flevoland is voor de periode 2007 – 2014 een budget van ruim 2,3 miljoen euro begroot. Met dit bedrag kunnen projecten worden gesteund die zijn gericht op:

- Kleinschalige economische versterking (zie paragraaf 7.4).
- Stimuleren ontwikkeling en gebruik multifunctionele centra.
- Stimuleren van bewonersparticipatie.

In de loop van 2007 zal in overleg met de gemeente Noordoostpolder worden bezien of er mogelijkheden zijn het budget voor leefbaarheid te verhogen.

Aan te vullen met:

- Bijlage A: Business plan Urk Fish Centre i.o.
- Bijlage B: Nieuwsbrief glastuinbouwgebied Nieuw Land 04/2008.
- Bijlage C: Adviesnotitie: Randmeer Noordoostpolder, een verborgen vermogen.